Suomen Reserviupseeriliitto -
Finlands Reservofficersförbund

Lausunto
7.10.2025

Viite: PuV Lausuntopyyntö 26.9.
Aihe: 2025 HE 75/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asevelvollisuuslain 2 ja 49 §:n, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 19 ja 28 §:n sekä siviilipalveluslain muuttamisesta

Suomen Reserviupseeriliitto ry (RUL) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta asiasta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi asevelvollisuuslakia, vapaaehtoisestamaanpuolustuksesta annettua lakia ja siviilipalveluslakia.

Esityksen keskeisellä muutoksella mahdollistetaan vakinaisesta palveluksesta eronneen sotilaan ja reserviläisen palveleminen Puolustusvoimien normaali- ja poikkeusolojen tehtävissä sen vuoden loppuun, jona hän täyttää 65 vuotta.

Esityksessä ehdotetaan, että asevelvollisuus jatkuisi sen vuoden loppuun, jona asevelvollinen täyttää 65 vuotta nykyisen 60 vuoden sijaan. Asevelvollinen kuuluisi reserviin sotilasarvostaan riippumatta sen vuoden loppuun, jona hän täyttää 65 vuotta. Upseerit, joilla on everstin tai kommodorin tai niitä ylempi sotilasarvo, olisivat asevelvollisia ilman yläikärajaa ja kuuluisivat jatkossakin reserviin niin kauan kuin he ovat palveluskelpoisia. Vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan olisi mahdollista osallistua ilman laissa säädettyä yläikärajaa. Siviilipalveluslakiin ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset kuin asevelvollisuuslakiin.

Suomen Reserviupseeriliitto kannattaa reservin yläikärajan nostamista 65 vuoteen. Liitto on esittänyt ikärajan nostamista useaan otteeseen ja pitää tärkeänä, että lakimuutos saataisiin voimaan viimeistään vuoden 2026 alusta alkaen. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää, kun jatkossa kaikkien reservissä olo ikäraja nousee 65 vuoteen.

Liitto korostaa, että reserviläisiä sijoitettaessa tulisi ensisijaisesti kiinnittää huomiota henkilön osaamisen ja todennettuun toimintakykyyn. Erityisesti joukkotuotantojoukkojen jälkeisissä jatkosijoituksissa ikä ei ole yhtä keskeinen sijoituskriteeri kuin osaamiseen ja toimintakykyyn pohjaava kyky luoda lisäarvoa joukoille. Yhä useampi kokenut yli 60-vuotias reserviläinen on hyväkuntoinen. Kokeneilla avainreserviläisillä on mahdollisuus tarjota puolustusjärjestelmäämme hyödyttävää osaamista ja näin jatkaa erikoisosaamista vaativissa tehtävissä. Liitto odottaa, että osoitetulla toimintakyvyllä ja osaamisella on jatkossa nykyistä merkittävämpi rooli sijoitettaessa reserviläisiä uusiin tehtäviin.

Kokeneilla reserviläisillä on vaativien sodan ajan tehtävien lisäksi paljon annettavaa kouluttajina niin Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen kuin Maanpuolustuskoulutus MPK:n tehtävissä. Yläikärajan nosto motivoi reserviläisiä jatkamaan näissä tärkeissä tehtävissä.

Liitto tiedostaa, että reservin yläikärajan nostamisella ei ole vaikutusta sodan ajan joukkojen kokoon, mutta mm. tuoreeseen puolustusselontekoon viitaten liitto toivoo, että Puolustusvoimien sodan ajan vahvuuden mahdollinen korottaminen otetaan pikaisesti tarkasteluun.

Suomen Reserviupseeriliitto -
Finlands Reservofficersförbund

Lausunto
7.10.2025

Reservin yläikärajan nostamisen seurauksena kokeneet reserviläiset voivat jatkaa vaativissa sodan ajan tehtävissä ja reserviläisiä voidaan sijoittaa uusiin, aikaisempaa vaativimpiin tehtäviin. Näihin tehtäviin liittyvän lisäkoulutustarpeen lisäksi on pikaisesti selvitettävä myös mahdollisuus reserviläisten ylentäminen nykyistä useammin everstiluutnantin sotilasarvoon.

Yhdenvertaisuuden kannalta on tärkeää, että samalla myös siviilipalveluslain mukaiset yläikärajat muutettaisiin vastaamaan asevelvollisuuden ja reserviin kuulumisen yläikärajaa.

RUL toivoo, että pikaisesti aloitetaan siviilipalvelusjärjestelmän kehittäminen, jotta palveluksesta saadaan selkeästi kokonaisturvallisuutta tukeva kokonaisuus, johon sisältyy sijoittaminen poikkeusolojen tehtäviin sekä kertausharjoitusten kaltaiset täydennys- ja jatkokoulutukset.

Asevelvollisten joustavamman käytön edistäminen
RUL toivoo, että jo pitkällä olevat suunnitelmat asevelvollisten joustavammasta käytöstä etenisivät pikaisesti lainsäädäntövaiheeseen. Tällaisia asioita ovat mm. mahdollisuus käyttää reserviläisiä varusmiesten koulutuksessa ja päinvastoin sekä ns. jälki-RUK:n mahdollistaminen uudestaan.

Nato-jäsenyyden seurauksena reserviläisten rooli keskeisenä osana puolustusratkaisuamme korostuu. Reserviläisten osaamista ja toimintakykyä ylläpidetään 1) Puolustusvoimien kertausharjoituksilla ja vapaaehtoisilla harjoituksilla, 2) Maanpuolustusyhdistyksen laajalla koulutustoiminnalla ja 3) reserviläisjärjestöjen ja reserviläisten omaehtoisella toiminnalla. Viimeksi mainitulla asialla keskeinen rooli mm. reserviläisten toimintakyvyn ja ampumataidon ylläpitämisessä sekä maanpuolustustahdon vahvistamisessa. Siksi on ratkaisevan tärkeää, että tulevina vuosin Puolustusvoimien ja MPK:n riittävän rahoituksen varmistamisen ohella myös keskeisten reserviläisjärjestöjen taloudellinen tuki korotetaan uusien tehtävien ja vaatimusten edellyttämälle tasolle.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Aaro Mäkelä
Puheenjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
aaro.makela@rul.fi
Puh. 050 540 5416

Janne Kosonen
Toiminnanjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
janne.kosonen@rul.fi
Puh. 050 5810 819

Suomen Reserviupseeriliitto on vuonna 1931 perustettu reserviupseereiden valmiuksia kehittävä aatteellinen ja toiminnallinen maanpuolustusjärjestö. Liiton 290 jäsenyhdistyksessä on 28.000 henkilöjäsentä.